

RHYBUDD O GYFARFOD

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Emyr Williams

Prif Weithredwr

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Penrhyndeudraeth

Gwynedd LL48 6LF

Ffôn: (01766) 770274

E.bost: parc@eryri.llyw.cymru

Cyfarfod: Pwyllgor Safonau

Dyddiad: Dydd Gwener 1 Medi 2023

Amser: 2.00 y.p.

Man Cyfarfod: Swyddfa'r Parc Cenedlaethol,
Penrhyndeudraeth a thrwy Zoom

Anfonir cyfarwyddiadau ymuno at yr Aelodau ar wahân

Gofynnir i'r Aelodau ymuno â'r cyfarfod 15 munud cyn yr amser cychwyn dynodedig

Y Cyngorwyr :

Dilwyn Roberts, Elfed Roberts;

Mrs Sarah Hattle.

Aelodau Annibynnol

Mr. Martin James Hughes, Mr. Mark Jones,

Mrs. Sharon Warnes.

R H A G L E N

1. **Derbyn ymddiheuriadau am absenoldeb a Datganiadau'r Cadeirydd**
2. **Datgan Budd**
Derbyn unrhyw ddatganiad o fudd gan yr aelodau neu swyddogion mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes.
3. **Cofnodion**
Bydd y Cadeirydd yn cynnig bod cofnodion y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar y 28^{ain} Ebrill 2023 yn cael eu llofnodi fel cofnod cywir (copi yma) ac yn derbyn materion sy'n codi, er gwybodaeth.
4. **Enwebu Aelodau ar Gyfer y Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl**
Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol. (Copi yma)
5. **Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru**
Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol. (Copi yma)
6. **Adroddiad Monitro Cwynion**
Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer, er gwybodaeth. (Copi yma)
7. **Caniatáu Goddefebau**
Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol. (Copi yma)
8. **Gwerthusiad Pwyllgor**
Derbyn adroddiad llafar gan y Cadeirydd, er gwybodaeth.
9. **Fforwm y Pwyllgor Safonau Cenedlaethol – 30 Mehefin 2023**
Derbyn y Rhaglen ac adroddiad llafar gan y Cadeirydd, er gwybodaeth.

**PWYLLGOR SAFONAU
DYDD GWENER 28 EBRILL 2023**

YN BRESENNOL :

Aelod wedi ei benodi gan Gyngor Gwynedd

Cynghorydd Elfed Roberts;

Aelod wedi ei benodi gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cynghorydd Dilwyn Roberts;

Aelodau Annibynnol

Mr. Martin J. Hughes, Mr. Mark Jones, Mrs. Sharon Warnes;

Yn Bresennol (ex. officio)

Cynghorwyr Annwen Hughes, Edgar Wyn Owen;

Swyddogion

Mr. G. Iwan Jones, Mrs Anwen Gaffey.

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Mrs. Sarah Hattle.

Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol fod y cyfarfod yn cael ei recordio i gynorthwyo i wirio'r cofnodion.

1. **Penodi Cadeirydd**
PENDERFYNWYD penodi Mrs Sharon Warnes yn Gadeirydd y Pwyllgor Safonau am weddill ei chyfnod yn Aelod Annibynnol.
Diolchodd y Cadeirydd i'r Aelodau am eu cefnogaeth.
1. (a) **Penodi Is-Gadeirydd**
PENDERFYNWYD penodi Mr. Martin James Hughes yn Is-Gadeirydd y Safonau Pwyllgor am weddill ei gyfnod fel Aelod Annibynnol.
Diolchodd yr Is-Gadeirydd i'r Aelodau am eu cefnogaeth.
2. **Cyhoeddiadau'r Cadeirydd**
Croesawodd y Cadeirydd Mr Mark Jones i'w gyfarfod cyntaf o'r Pwyllgor Safonau. Cyflwynodd yr Aelodau a'r Swyddogion eu hunain i'r cyfarfod a rhoddodd Mr Mark Jones gofiant byr o'i yrfa a'i gefndir.
3. **Datgan Budd**
Ni ddatganwyd unrhyw Fudd Personol mewn perthynas ag unrhyw eitem.
4. **Cofnodion**
Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 2 Medi 2022 ac arwyddodd y Cadeirydd hwy fel rhai cywir.
5. **Adroddiad Blynyddol i Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod**
Cyflwynwyd – Adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol i'r Aelodau gytuno ar gynnwys yr Adroddiad Blynyddol.

Adroddwyd - Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a'r cefndir a rhoddodd wybod am y ddyletswydd statudol ychwanegol i baratoi adroddiad blynyddol ar sut y mae swyddogaethau'r pwyllgor wedi'u cyflawni a darparu trosolwg o faterion ymddygiad o fewn eu Hawdurdod.

Rhoddodd yr Aelodau ystyriaeth i'r adroddiad a gwnaethant y sylwadau a ganlyn:-

- para 4.2 - cadarnhau bod yr Awdurdod wedi penodi Mr. Mark Jones yn Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau am dymor o 5 mlynedd.
- para 4.3 - cofnodi bod y Cadeirydd bellach wedi mynychu cyfarfod o'r Pwyllgor Perfformiad ac Adnoddau a'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad fel sylwedydd, ac y bydd adroddiad ffurfiol ar ei chanfyddiadau yn cael ei gyflwyno i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau ym mis Medi. .
- Para 4.9 – Nododd yr Aelodau nad oedd y dadansoddiad holiadur yn barod i'w gynnwys yn yr adroddiad ac y byddai ar gael yn fuan.
- hefyd, i gynnwys bod y Pwyllgor Safonau yn derbyn Adroddiad Monitro Cwynion Blynyddol yr Awdurdod ac yn asesu a ddylid cymryd unrhyw gamau pellach.

PENDERFYNWYD yn amodol ar nodi'r ychwanegiadau / diwygiadau fel yr amlinellwyd uchod, cytuno ar gynnwys yr Adroddiad Blynyddol i'w gyflwyno i Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod, fel y nodir yn Adran 4 yr adroddiad.

6. **Datgan Buddiannau Aelodau**

Cyflwynwyd – Adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol i'r Pwyllgor Safonau fonitro gweithrediad y cod ymddygiad.

Adroddwyd - Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a'r cefndir a dywedodd fod y profforma bellach wedi'i newid i gynnwys blychau ticio i gofnodi'n glir a yw'r buddiant personol yn fuddiant sy'n rhagfarnu.

Dywedodd y Cadeirydd y bydd sylwadau ar sut mae Aelodau'n datgan buddiant yn cael eu cynnwys yn ei hadroddiad i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau ym mis Medi. Yn codi wedi hynny, bu'r Aelodau'n trafod a fyddai'n fuddiol rhoi hyfforddiant pellach i Aelodau'r Pwyllgor Safonau ar y Cod Ymddygiad gan fod ganddynt rôl o ran goruchwyllo'r broses.

Trafododd yr Aelodau a'r Swyddogion y broses ar gyfer datgan buddiannau ymhellach a chytunwyd, gan mai cyfrifoldeb yr Aelod yw datgan unrhyw fuddiannau, y byddai gofyn am wybodaeth fanylach yn mynd y tu hwnt i'r hyn sy'n gyfreithlon angenrheidiol.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad, er gwybodaeth.

7. **Ymgynghoriad ar Argymhellion yr Adolygiad Annibynnol o'r Fframwaith Safonau Moesegol (Adroddiad Richard Penn)**

Cyflwynwyd – Adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol i'r Aelodau gytuno ar ymateb i'r Cwestiynau Ymgynghori.

Adroddwyd – Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a'r cefndir a dywedodd fod Llywodraeth Cymru, ar ôl i'r Adolygiad Annibynnol ddod i ben, bellach wedi rhyddhau papur ymgynghori a oedd yn cynnwys nifer o gwestiynau ar yr opsiynau y mae angen rhagor o farn arnynt.

Rhoddodd yr Aelodau ystyriaeth fanwl i'r cwestiynau a chytunwyd ar yr ymateb a ganlyn:-

Cwestiwn 1

Cytuno y dylid diwygio'r rheoliadau perthnasol sy'n ymwneud â'r Fframwaith Safonau Moesegol i gyd-fynd â'r diffiniadau sy'n ymwneud â nodweddion gwarchoddedig yn Neddf Cydraddoldeb 2010, ac i ddiwygio'r diffiniad o gydraddoldeb a pharch yn adran 7 o Ymddygiad Aelodau (Egwyddorion) (Cymru) Gorchymyn 2001.

Cwestiwn 2

Dim profiad o waith yr Awdurdod, ond **cytuno** bod Panel Dyfarnu Cymru (PDC) yn gallu cyhoeddi Gorchmynion Adrodd Cyfyngedig.

Cwestiwn 3

Cytuno ei bod yn **dderbyniol** bod darpariaeth gyfreithiol bendant i alluogi PDC i ddiogelu anhysbysrwydd tystion, ond dim ond fel eithriad.

Cwestiwn 4

Mewn perthynas â'r newidiadau arfaethedig i'r weithdrefn caniatâd i apelio a amlinellwyd yn yr argymhelliad hwn, teimlai'r Aelodau bod disgresiwn o ran yr amserlen a **argymhellir** na ddylai'r broses gyfan gymryd mwy na chyfnod penodol o amser.

Cwestiwn 5

Teimlai'r Aelodau, gan nad oedd hwn yn lys troseddol, na ddylai **fod** pŵer penodol i Panel Dyfarnu Cymru (PDC) alw tystion i dribiwnlysoedd apelio.

Cwestiwn 6

Ni chytunodd yr aelodau ar unrhyw newidiadau yn y drefn ar gyfer cyfeirio penderfyniadau apêl yn ôl i bwyllgorau safonau gan fod y drefn bresennol yn gweithio'n dda.

Cwestiwn 7

Cytunodd yr Aelodau y dylai fod opsiwn i alluogi cynnal rhan neu'r cyfan o wrandawiadau tribiwnlysoedd yn breifat os bydd angen.

Cwestiwn 8

Nid oedd yr aelodau'n cytuno â chadw'r gofyniad i roi dim llai na saith diwrnod o rybudd ynghylch gohirio gwrandawriad, oherwydd yn achlysurol gallai fod angen gohirio ar fyr rybudd.

Cwestiwn 9

Nid oedd yr Aelodau'n cytuno y dylai fod ystod ehangach o sancsiynau ar gael i Banel Dyfarnu Cymru (PDC) a bod y sancsiynau presennol yn briodol fel ag y maent.

Cwestiwn 10a

Cytunodd yr Aelodau i gefnogi'r diwygiadau arfaethedig i'r broses ar gyfer tribiwnlysoedd achos interim a amlinellwyd yn yr argymhelliad.

Cwestiwn 10b

Dim sylwadau i'w gwneud.

Cwestiwn 11

Nid oedd gan yr Aelodau unrhyw farn bellach ar yr argymhellion a wnaed mewn perthynas â gweithrediad PDC?

Cwestiwn 12

Teimlai'r aelodau y dylai'r gwaith i godi ymwybyddiaeth o'r Fframwaith Safonau Moesegol, yn enwedig ar gyfer pobl â nodweddion gwarchoddedig fel y disgrifir yn Neddf Cydraddoldeb 2010, gael ei wneud gan grwpiau cynrychioliadol penodol.

Cwestiwn 13

Hysbysebu ar gyfer aelodau annibynnol o bwyllgorau safonau: **Nid oedd yr Aelodau'n** cytuno y dylid dileu'r gofyniad i hysbysebu swyddi gwag ar gyfer aelodau annibynnol ar bwyllgorau safonau mewn papurau newydd. Dylai barhau i fod yn broses recriwtio agored gyda 'hyblygrwydd lleol' i gynnwys papurau bro ac ati.

Cwestiwn 14a

Cyn-weithwyr y cyngor yn eistedd fel aelodau annibynnol ar bwyllgorau safonau: **Cytunodd** yr Aelodau y dylid dileu'r gwaharddiad gydol oes ar gyn-weithwyr y cyngor rhag bod yn aelodau annibynnol o bwyllgor safonau eu cyflogwr blaenorol.

Cwestiwn 14b

Argymhellodd yr aelodau y byddai **3 blynedd** yn gyfnod addas o ras rhwng cyflogaeth a phenodiad i bwyllgor safonau ac y dylai fod yr un fath ar gyfer holl weithwyr y cyngor.

Cwestiwn 15

Cyn-gynghorwyr yn eistedd fel aelodau annibynnol ar bwyllgorau safonau: **Cytunodd** yr Aelodau y dylid dileu'r gwaharddiad gydol oes ar wasanaethu fel aelod annibynnol ar bwyllgor safonau'r cyngor yr etholwyd cynghorydd iddo ac y dylai'r cyfnod gras fod o leiaf **5 mlynedd.**

Cwestiwn 16

Pwyllgorau safonau yn gwysio tystion a sancsiynau: Roedd yr aelodau'n cytuno **na** ddylai pwyllgorau safonau gael y pŵer i wysio tystion gan nad oedd yn rhan o'u rôl.

Cwestiwn 17

Nid oedd yr aelodau'n cytuno y dylid newid nac ychwanegu at y sancsiynau y gall pwyllgor safonau eu gosod.

Cwestiwn 18

Dim effaith o safbwynt yr Awdurdod.

Cwestiwn 19

Cwestiwn ddim yn berthnasol.

Cwestiwn 20

Roedd yr aelodau o'r farn y gallai'r diwygiadau arfaethedig gael eu llunio neu eu newid er mwyn cael effeithiau cadarnhaol neu fwy o effeithiau cadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, heb unrhyw effeithiau andwyol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg drwy ymdrin â'r materion yn lleol ar gyfer materion llai difrifol.

Cwestiwn 21

Gwnaeth yr Aelodau y sylwadau ychwanegol a ganlyn ar y materion a godwyd yn yr ymgynghoriad fel a ganlyn:-

- roedd ansawdd yr ymgynghoriad yn is na'r safon heb unrhyw groesgyfeirio rhwng y cwestiynau a'r argymhelliad perthnasol.
- Croesawodd yr aelodau adolygiad Richard Penn a nodwyd pryderon y gallai Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru golli ysbryd yr adroddiad.
- nodwyd bod y system Gymraeg yn well na'r broses Saesneg.
- Cytunodd yr Aelodau y bydd y ddogfen yn caniatáu i'r Awdurdod ddatrys materion yn lleol heb fynd yn rhy ffurfiol. Nid oedd Awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn gyrrff gwleidyddol ac yn fach o gymharu â chynghorau sir.

Cytunodd yr Aelodau i anfon unrhyw sylwadau pellach at y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol cyn y dyddiad cau.

PENDERFYNWYD

1. **nodi'r adroddiad a'r Ymgynghoriad.**
2. **awdurdodi'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol i anfon yr ymateb ymlaen i Gwestiynau'r Ymgynghoriad, fel yr amlinellwyd.**

8. Pwyllgor y Fforwm Safonau Cenedlaethol – Dydd Gwener 27 Ionawr 2023

Cyflwynwyd - Cofnodion cyfarfod Pwyllgor y Fforwm Safonau Cenedlaethol, er gwybodaeth.

Adroddwyd – Rhoddwyd adroddiad llafar i'r Aelodau gan y Cadeirydd a oedd wedi cynrychioli Pwyllgor Safonau Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn y cyfarfod. Roedd y prif drafodaethau'n canolbwyntio ar Rôl a Chylch Gorchwyl Pwyllgor y Fforwm Safonau Cenedlaethol, ac roeddiid yn dal i aros am eu cylchredeg. Nododd yr aelodau fod yr Ombwdsmon yn ailystyried cylchredeg yr Adroddiad Blynyddol a oedd bellach ar gael yn electronig yn unig ar eu gwefan.

PENDERFYNWYD

1. **diolch i'r Cadeirydd am gynrychioli Pwyllgor Safonau Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar Bwyllgor y Fforwm Safonau Cenedlaethol a nodi'r adroddiad llafar, er gwybodaeth.**
2. **gofyn i'r Swyddog Gwasanaethau Aelodau gysylltu ag Ysgrifenyddiaeth y Fforwm Safonau Cenedlaethol i ofyn am gopi o'r Cylch Gorchwyl, a'u dosbarthu i'r Aelodau pan fyddant ar gael.**

Daeth y cyfarfod i ben am 15.45

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	01 Medi 2023
TEITL	ENWEBU AELODAU AR GYFER Y PANEL APELIADAU GRADDDFA STATWS SENGL
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS	Penodi tri aelod a dau ddirprwy aelod ar y Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl

CEFNDIR

Ar 15 Mehefin 2011 mabwysiadodd yr Awdurdod Gynllun dirprwyo diwygiedig a oedd yn cynnwys newidiadau i gylch gorchwyl y Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl. Mae'r trefniadau diwygiedig yn darparu y dylai'r aelodaeth gynnwys tri aelod ynghyd â dau aelod dirprwyol, i gyd i'w tynnu o aelodau'r Pwyllgor Safonau a'u dewis ganddynt. Mae'r cylch gorchwyl hefyd yn darparu y bydd y Pwyllgor Safonau, wrth benodi aelodau i'r Panel, yn ystyried yr angen am gynrychiolaeth briodol o ran rhyw.

Rôl y Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl yw ystyried apeliadau yn erbyn penderfyniad y panel gwerthuso swyddi sydd fel arfer yn cael ei gynnal yn fewnol ar lefel swyddogion. Anaml iawn y cynhelir cyfarfod o'r Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl. Yn hanesyddol, tra bod yr Awdurdod yn cynnal y broses gwerthuso swyddi, mae'n wir i ddweud bod y Panel hwn yn weithredol bryd hynny. Fodd bynnag, mae angen panel o'r fath o hyd oherwydd gallai aelod o staff sy'n anghytuno â phenderfyniad y panel gwerthuso swyddi gyflwyno apêl ar unrhyw adeg.

Pan ystyriwyd y mater hwn ddiwethaf gan y Pwyllgor Safonau ar 2 Medi 2022 penderfynodd benodi Mrs Sarah Hattle, Mrs Sharon Warnes a Mr. Martin J. Hughes yn Aelodau o'r Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl gyda'r Cynghorydd Dilwyn Roberts a'r Cynghorydd Elfed Roberts wedi'u penodi fel aelodau wrth gefn. Mae angen i'r Pwyllgor Safonau ystyried aelodaeth y Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl yn flynyddol yn dilyn Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Dim

ARGYMHELLIAD

Penodi tri aelod a dau ddirprwy aelod o aelodaeth y Pwyllgor Safonau i eistedd fel aelodau o'r Panel Apeliadau Graddfa Statws Sengl.

PAPURAU CEFNDIR

EITEM RHIF 5

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	01 Medi 2023
TEITL	OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS	Cynghori'r Pwyllgor ar ddatblygiadau sy'n berthnasol i'r Awdurdod hwn

CEFNDIR

Mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn cyhoeddi Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon.

Gellir gweld yr adroddiad llawn ar wefan yr Ombwdsmon (www.ombwdsmon.cymru) o dan Cyhoeddiadau ac yna Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon.

Fel arfer, dim ond lleiafrif bach iawn o gyfanswm y cwynion a dderbyniwyd gan yr Ombwdsmon sy'n ymwneud â'r Parciau Cenedlaethol ac mae'n bleser gennyf adrodd nad yw'r sefyllfa wedi newid ar gyfer 2022/23.

Yn ystod y cyfnod hwn, roedd nifer y cwynion a gyfeiriwyd at yr Ombwdsmon mewn perthynas â Pharciau Cenedlaethol i lawr o gyfanswm o 5 yn y flwyddyn flaenorol i 3 ar gyfer 2022-23 er bod nifer y cwynion wedi cynyddu'n gyffredinol. Dim ond un oedd yn berthnasol i Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri gyda'r Ombwdsmon yn gwrthod ymchwilio i'r mater ymhellach fel y cadarnhawyd yn yr Adroddiad Monitro Cwynion, sydd hefyd i'w ystyried heddiw gan y Pwyllgor Safonau.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Dim

ARGYMHELLIAD

1. Nodi cynnwys yr adroddiad.

PAPURAU CEFNDIR

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	1 Medi 2023
TEITL	ADRODDIAD MONITRO CWYNION
ADRODDIAD GAN	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
PWRPAS	Adrodd ar y cwynion ysgrifenedig a dderbyniwyd gan yr Awdurdod

1.0 CEFNDIR

- 1.1. Cofrestrir pob cwyn ffurfiol a'u monitro'n ganolog, fel rhan o'n hymrwymiad parhaus i sicrhau gofal cwsmeriaid gwych wrth ddarparu ein gwasanaeth. Derbyniodd yr Awdurdod 7 o gwynion ffurfiol yn uniongyrchol yn ymwneud â'r Awdurdod yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23.
- 1.2. O'r 7 cwyn a dderbyniwyd, roedd 4 yn ymwneud â'r gwasanaeth cynllunio, derbyniwyd 2 gŵyn am staff, a chafwyd 1 gŵyn am bolisi'r Ysgwrn o ganiatáu cwn tywys yn unig ar y safle.
- 1.3. Ymchwiliwyd i bob cwyn yn drylwyr; ac mae'n dda nodi bod bob un cwyn wedi derbyn ymateb o fewn y cyfnod targed o 15 diwrnod gwaith.
- 1.4. O'r cwynion a ymchwiliwyd, cafodd 3 eu cadarnhau neu eu cadarnhau'n rhannol. Cyfeiriwyd un gŵyn na chadarnhawyd yn ddiweddarach at yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus a wrthododd ymchwilio ymhellach.
- 1.5. Yn yr achosion hynny pan na lwyddodd gwasanaeth yr Awdurdod i gyrraedd y safon ddisgwyliedig, 'rydym wedi ymddiheuro'n brydlon a chymryd camau i fynd i'r afael â'r problemau ar unwaith.

2.0 ARGYMHELLIAD

2.1 Bod y Pwyllgor yn nodi cynnwys yr adroddiad

Crynodeb o'r Cwynion a Gadarnhawyd neu a Gadarnhawyd yn rhannolSTAFF YR AWDURDOD**Derbyniwyd cwyn am aelod o staff yn goryrru drwy'r parth 30 mya yn Nant Peris. (Awst 2022)**

Cyflwynodd un o drigolion Nant Peris gŵyn am aelod o staff a welwyd yn gyrru'n beryglus drwy oryrru drwy'r parth 30 mya yn Nant Peris.

Dechreuwyd ymchwiliad disgyblu i'r digwyddiad.

Rhoddwyd llythyr o ymddiheuriad i'r achwynydd.

CYNLLUNIO**Derbyniwyd cwyn ynghylch cyfathrebu gwael, cyngor anghyson ac oedi annerbyniol ynghylch y gwasanaeth cynllunio (Ionawr 2023)**

Derbyniwyd cwyn gan berchennog adeilad rhestredig yn Nolgellau. Dywedodd yr achwynydd ei fod wedi cysylltu â'r Awdurdod ym mis Hydref 2021 am gyngor a chafodd wybod y gellid gwneud atgyweiriadau i'r to gan ddefnyddio llechi Cymreig ac y gellid gwneud y gwaith atgyweirio mewnol ar sail 'tebyg am debyg'.

Ym mis Ionawr 2022, derbyniwyd pryder gan aelod o'r cyhoedd ynglŷn â'r gwaith oedd yn cael ei wneud ar yr eiddo. Canfuwyd bod y perchennog wedi gosod to newydd ar yr eiddo ac wedi gwneud gwaith adnewyddu helaeth y tu mewn gan dynnu nodweddion traddodiadol yn eu cyfanrwydd a gosod rhai modern cyfatebol yn eu lle. Dywedodd y perchennog ei fod wedi profi cyfathrebu gwael, cyngor anghyson ac oedi annerbyniol dros y 10 mis dilynol yn ystod yr ymchwiliad cydymffurfio.

Roedd rôl Swyddog Cynllunio'r Amgylchedd Hanesyddol wedi bod yn wag rhwng Medi 2021 a Hydref 2022 a oedd wedi achosi llwyth gwaith ychwanegol i swyddogion eraill. Bu'n rhaid i'r Swyddog Cydymffurfiaeth sy'n delio â'r achos hwn ofyn am gyngor gan ymgynghorydd cadwraeth allanol gan fod math a maint y gwaith a wnaed i'r eiddo yn golygu ei fod yn achos cymhleth a difrifol a oedd angen ystyriaeth ofalus.

Ni chadarnhaodd ymchwiliad yr Awdurdod honiad yr achwynydd ei fod wedi derbyn cyngor anghyson. Fodd bynnag, canfu'r ymchwiliad y bu oedi sylweddol yn yr ymchwiliad cydymffurfio rhwng Ebrill a Hydref 2022, ac nad oedd yr achwynydd wedi gallu cysylltu â Swyddogion dros y ffôn ac nad oedd wedi derbyn ymateb i negeseuon a adawyd dros gyfnod o 5 wythnos ym mis Ebrill ac ym mis Mai 2022. Mae hyn ymhell islaw'r safon ddisgwyliedig ar gyfer y gwasanaeth, ac ymddiheurwyd am hynny.

CYNLLUNIO

Cwyn am ddiffyg ymateb i ohebiaeth a diffyg gweithredu gan Swyddogion wrth leoli perchennog eiddo Plas Rhiwaedog, Y Bala (Mawrth 2023)

Roedd yr achwynydd wedi bod yn gohebu o bryd i'w gilydd gyda'r Awdurdod am nifer o flynyddoedd yn mynegi pryder ynghylch cyflwr dirywiol Plas Rhiwaedog. Fodd bynnag, ar ôl ymddeoliad Pennaeth Treftadaeth Ddiwylliannol yn 2019 a hyd at fis Mawrth 2022, ni dderbyniodd yr achwynydd ymateb i unrhyw un o'i ohebiaeth. Er efallai nad oedd unrhyw gynnydd i adrodd yn ei gylch, nid oes esgus dros beidio ag ateb gohebiaeth o fewn amserlen resymol, ac ymddiheurwyd am hyn.

Y tu allan i hyn, prif ffocws y gŵyn oedd y diffyg gweithredu gan swyddogion wrth ddod o hyd i berchennog yr eiddo; a thrwy beidio â gwneud hyn, nid oedd modd rhoi pwysau parhaus ar y perchennog i wneud gwaith atgyweirio a chynnal a chadw'r eiddo.

Canfu'r ymchwiliad fod y Cyfarwyddwr Cynllunio a Rheoli Tir wedi gohebu â'r achwynydd sawl gwaith ac wedi egluro'n helaeth yr opsiynau cyfyngedig sydd ar gael i'r Awdurdod i geisio datrys materion, yr anawsterau ymarferol a'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer pob un o'r opsiynau hynny, a pham nad ydynt wedi cael eu dilyn.

Er gwaethaf yr uchod, cydnabuwyd pwysigrwydd hanesyddol Plas Rhiwaedog yn Eryri, a'i statws fel Adeilad Rhestredig Gradd II sydd ar y Gofrestr 'Mewn Perygl'. Ar adeg ymateb i'r gŵyn roedd Plas Rhiwaedog wedi'i werthu mewn arwerthiant, gan roi gobaith o'r newydd y bydd swyddogion yn gallu dechrau deialog cadarnhaol gyda'r perchennog a chanfod be' ydi eu cynlluniau ar gyfer yr adeilad. Rhoddwyd ymrwymiad felly i'r achwynydd y bydd swyddogion yn awr yn monitro'r sefyllfa a chyn gynted ag y bydd manylion perchnogaeth y Gofrestrfa Tir yn cael eu diweddarau, fe gysylltir â'r perchennog.

EITEM RHIF 7

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	01 Medi 2023
TEITL	CANIATÁU GODDEFEBAU
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS	Caniatáu Goddefebau i Aelodau Cyngor Gwynedd a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

CEFNDIR

Mae'r Pwyllgor Safonau wedi caniatáu goddefebau ar sawl achlysur yn flaenorol. Ar 2 Medi 2022, penderfynodd y Pwyllgor Safonau ganiatáu goddefeb ar gyfer Aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd i'w galluogi i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Gwynedd am gyfnod hyd at 31 Rhagfyr 2023 oni bai y caiff ei ymestyn ymhellach trwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31^{ain} Rhagfyr 2023.

Penderfynodd y Pwyllgor Safonau hefyd ganiatáu goddefeb i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i'w galluogi i gymryd rhan lawn wrth benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy am gyfnod hyd at 31^{ain} Rhagfyr 2023 oni bai ei fod yn cael ei ymestyn ymhellach trwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31^{ain} Rhagfyr 2023. Gan fod y cyfnod hwn i fod i ddod i ben cyn i'r Pwyllgor Safonau gyfarfod nesaf, mae'n bryd ystyried y mater ymhellach.

Cyn caniatáu'r goddefebau y cyfeiriwyd atynt uchod a chyn rhoi caniatâd arbennig, achosodd mabwysiadu'r Côt Ymddygiad newydd anawsterau o ran cworwm ar yr Awdurdod a'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad a hefyd oherwydd colli gwybodaeth leol gan fod yn rhaid i aelodau ymneilltuo o'r cyfarfod. O dan y Côt Ymddygiad blaenorol roedd yr aelodau wedi cael cymryd rhan yn y drafodaeth ac yn aml wedi bod yn ffynhonnell werthfawr o wybodaeth ar wahanol agweddau o'r fath.

Pan ystyriodd y Pwyllgor Safonau y mater hwn ddiwethaf, roedd wedi rhoi sylw i Reoliadau Pwyllgorau Safonau (Caniatáu Goddefebau) (Cymru) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reoliadau Llywodraeth Leol (Pwyllgorau Safonau, Ymchwiliadau, Goddefebau a Chyfeirio) (Cymru) (Diwygio) 2016 sy'n caniatáu i Bwyllgor Safonau'r Awdurdod hwn ganiatáu goddefeb lle:

“2(a) bod gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu bwyllgor o'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i'w ystyried ganddo fuddiant sy'n ymwneud â'r busnes hwnnw ;

(b) bod gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet yr awdurdod perthnasol y mae'r busnes i'w ystyried ganddo fuddiant sy'n ymwneud â'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu (e) hefyd yn gymwys ;

(c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, byddai anallu'r aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu bwyllgor yr awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r graddau hynny fel bod byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;

(d) os yw natur buddiant yr aelod yn golygu na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;

(e) bod y buddiant yn gyffredin i'r aelod a chyfran sylweddol o'r cyhoedd ;

(dd) bod cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef wedi'i gyfiawnhau gan rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;

(g) bod y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef i'w ystyried gan bwyllgor trosolygu a chraffu o'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol ;

(h) bod y busnes sydd i'w ystyried yn ymwneud â chyllid neu eiddo sefydliad gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli ac eithrio fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw oddefeb yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu

(i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod er budd trigolion ardal yr awdurdod perthnasol y dylid dileu'r anabledd ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig o grant y goddefeb yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod. yn y cyfryw fodd ag a bennir ganddo.

(j) ei bod yn ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol caniatáu goddefeb.

3 (1) Rhaid i oddefeb a roddir gan bwyllgor safonau awdurdod perthnasol o dan adran 81(4) o'r Ddeddf ar y seiliau a nodir yn rheoliad 2(j) ac sy'n parhau mewn effaith, gael ei hadolygu gan y pwyllgor safonau unwaith yn y Ddeddf. bob cyfnod o 12 mis o'r dyddiad y rhoddir y goddefeb gyntaf.

(2) Wrth gynnal adolygiad o dan baragraff (1) rhaid i'r pwyllgor safonau benderfynu a ddylai'r goddefeb barhau i gael effaith."

Roedd yn fodlon bod paragraff (a) a (d) uchod yn rhoi cyfiawnhad digonol dros ganiatáu goddefeb i aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Gwynedd.

Mewn perthynas â'r aelodau hynny a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, canfuwyd eu bod mewn sefyllfa ychydig yn wahanol gan nad oes unrhyw faterion yn ymwneud â chworwm yn gyffredinol. Canfu fodd bynnag fod paragraff (d) uchod yr un mor berthnasol i'r ddau aelod a benodwyd gan Gyngor Gwynedd ac aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ac ar y sail honno rhoddodd oddefeb i aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i gymryd rhan lawn yn y penderfyniad ar materion yn ymwneud â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.

Gellir cadarnhau bod y goddefebau a ganiatawyd yn flaenorol gan y Pwyllgor Safonau wedi gweithio'n dda yn ymarferol gyda'r Awdurdod a'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad yn arbennig yn elwa o'r un peth mewn perthynas â sicrhau cworwm a dim colli gwybodaeth leol wrth benderfynu ar geisiadau. Yn ystod gweithrediad goddefeb blaenorol rhwng 2010 a 2012 bu ceisiadau cynllunio a oedd yn arbennig o ddadleuol. Roedd un enghraifft yn ymwneud â chais am dai gwarchod yn ardal Llan Ffestiniog ar dir ym mherchnogaeth Cyngor Gwynedd. Cymerodd aelodau Cyngor Gwynedd ran lawn yn y trafodion.

Argymhelliad y swyddogion oedd caniatáu. Roedd gwrthwynebiadau lleol cryf i'r cynllun arfaethedig a derbyniais ohebiaeth gan aelodau'r cyhoedd yn lleisio pryder bod aelodau Cyngor Gwynedd yn cael cymryd rhan yn y mater. Fodd bynnag, ar yr achlysur hwnnw, yn dilyn ymweliad safle, penderfyniad y pwyllgor Cynllunio a Mynediad oedd gwrthod y cais. Roedd y penderfyniad hwn yn destun apêl na fu'n llwyddiannus ac felly rhyddhawyd barn yr aelodau.

Roedd cais cynllunio dadleuol arall yn ymwneud â chais gan Gyngor Gwynedd am ysgol ardal newydd. Unwaith eto roedd argymhelliad swyddogion i'w gymeradwyo ac unwaith eto roedd gwrthwynebiad lleol cryf i'r cynllun. Roedd rhan o'r gwrthwynebiad hwnnw yn canolbwyntio ar y ffaith y byddai aelodau Cyngor Gwynedd yn cael cymryd rhan yn y broses o wneud penderfyniadau. Mynegwyd pryderon bod rhai o'r aelodau hynny wedi pleidleisio ar y mater fel rhan o gymeradwyaeth Cyngor Gwynedd i'w strategaeth. Roeddwn o'r farn nad oedd unrhyw benderfyniad wedi'i wneud gan Gyngor Gwynedd ar y cais cynllunio ei hun gan mai'r Awdurdod hwn yw'r Awdurdod Cynllunio ar gyfer yr ardal. Roedd y cais i benderfynu ar rinweddau cynllunio'r cais ac roedd y drafodaeth yn y pwyllgor yn dilyn yn fras i rinweddau cynllunio'r cais ac eithrio siaradwr cyhoeddus ar ran yr Ymgeisydd a gyfeiriodd at faterion heb fod yn rhai cynllunio. Ar yr achlysur hwn penderfynodd yr aelodau ddilyn argymhelliad y swyddog a rhoddwyd caniatâd cynllunio. Pleidleisiodd mwyafrif aelodau Cyngor Gwynedd o blaid y cais ond roedd ymataliadau hefyd a phleidleisiodd rhai yn erbyn y cais hefyd. Hyd yn oed petai holl aelodau Cyngor Gwynedd wedi datgan a thynnu'n ôl o'r cyfarfod, ar y dybiaeth na fyddai'r aelodau â phleidlais sydd ar ôl wedi pleidleisio'n wahanol, byddai'r cais yn dal wedi bod yn llwyddiannus er ar fwyafrif llai i lawr o fwyafrif o 9 o blaid a 4 yn erbyn i 5 o blaid gyda 2 yn erbyn.

Er bod pryder diamheuol mewn perthynas â'r cais hwn ni welais unrhyw dystiolaeth o afreoleidd-dra gan aelodau Cyngor Gwynedd. Mae ceisiadau o'r fath yn eu hanfod yn geisiadau dadleuol ar y cyfan gydag ystod eang o safbwyntiau ond y penderfyniad terfynol oedd un i ganiatáu yn unol ag argymhelliad swyddogion.

Ym mis Medi 2018 ymdriniodd y Pwyllgor Cynllunio a Mynediad â mater dadleuol arall sef y cais am ganiatâd cynllunio ar gyfer ffordd liniaru Llanbedr. Yn y mater hwn datganodd aelodau Cyngor Gwynedd ddiddordeb ond yn dibynnu ar y goddefeb a ganiatawyd gan y Pwyllgor Safonau a chymerwyd rhan lawn wrth benderfynu ar y cais.

Derbyniwyd cwyn wedyn yn honni bod aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd wedi torri Côt Ymddygiad yr Aelodau wrth iddynt ystyried y cais cynllunio.

Mynegodd yr achwynydd bryderon bod aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd a oedd yn bresennol yn y cyfarfod, er eu bod wedi llofnodi datganiadau o ddiddordeb, yn cael cymryd rhan lawn yn y broses benderfynu a arweiniodd at roi caniatâd cynllunio i'r cais.

Ni chadarnhawyd y gŵyn gan fod y Pwyllgor Safonau, yn eu cyfarfod ar 7 Gorffennaf 2017, wedi caniatáu goddefeb cyffredinol i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy mewn amgylchiadau o'r fath, er mwyn galluogi'r Awdurdod i barhau i gynnal ei fusnes. effeithiol. Rhoddwyd eglurhad llawn i'r achwynydd.

Cyfeiriodd yr achwynydd y mater at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, a chyfeiriodd hefyd at y ffaith mai dim ond 10 aelod allan o'r 18 posibl oedd yn bresennol yn y Pwyllgor Cynllunio a Mynediad ar y diwrnod.

Eglurodd yr Ombwdsmon i'r achwynydd sut roedd y gyfraith ynghylch caniatáu goddefebau yn gweithio, yn ogystal â'r niferoedd cworwm sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith er mwyn i bwyllgor cynllunio fynd rhagddo. Roedd y ddau wedi cydymffurfio â gofynion cyfreithiol yn yr achos hwn. Felly, gwrthododd yr ombwdsmon ymchwilio i'r mater ymhellach ar y sail ei fod yn benderfyniad a wnaethpwyd yn briodol y mae gan gorff cyhoeddus hawl i'w wneud.

Unwaith eto bu'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad yn ystyried Ffordd Liniaru Llanbedr ond y tro hwn nid oedd unrhyw gwynion ynghylch y defnydd o'r caniatâd arbennig gan aelodau Cyngor Gwynedd.

Roedd un cais cynllunio pellach yn ystod 2021 pan ddefnyddiwyd y goddefeb. Roedd y cais yn un cynhennus i ddymchwel cyn adeilad ysgol ac i godi 5 uned byw â chymorth yn Nolgellau. Y tro hwn penderfynodd y pwyllgor yn groes i argymhelliad swyddogion i wrthod caniatâd ar y sail y byddai'r datblygiad yn arwain at golli adeilad traddodiadol ac yn cael effaith negyddol ar amgylchedd hanesyddol ehangach Dolgellau. Rhoddwyd ail reswm hefyd sef nad oedd digon o wybodaeth wedi ei gyflwyno mewn perthynas â'r angen am y bwriad er mwyn i'r awdurdod cynllunio lleol wneud penderfyniad gwybodus ar effaith y datblygiad.

Os yw'r Pwyllgor Safonau o blaid rhoi goddefeb pellach rhaid pwysleisio, fel o'r blaen, na fyddai caniatáu goddefebau gyda'r fath delerau yn atal gweithredu unrhyw ran arall o'r Cod Ymddygiad felly, er enghraifft, pe bai aelod yn penodi gan Gyngor Gwynedd hefyd yn berchennog tir cyfagos i dir y cais ym mherchnogaeth Cyngor Gwynedd, er bod ganddo/ganddi fantais o oddefebar ei aelodaeth gyda Gwynedd byddai'n dal i orfod datgan a. buddiant sy'n rhagfarnu. Y rheswm am hyn yw y byddai'r penderfyniad yn effeithio ar dir yn ardal yr Awdurdod y mae ganddo/ganddi fuddiant llesiannol ynddo a byddai aelod o'r cyhoedd sydd â gwybodaeth o'r ffeithiau perthnasol yn rhesymol yn ystyried bod y buddiant personol mor arwyddocaol fel ei fod yn debygol o ragfarnu ei farn ef/hi ynghylch o ran budd y cyhoedd.

Ar ôl ystyried y materion hyn, rwyf o'r farn y byddai er budd yr Awdurdod i ganiatáu goddefebau i'r ddau aelod a benodir gan Gyngor Gwynedd (Sail 2 (a) a (d)) a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (Sail 2 (d)). am gyfnod penodol fel bod y Pwyllgor Safonau wedyn yn gallu ailymweld â'r mater ac asesu'r sefyllfa unwaith eto.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Dim

ARGYMHELLIAD

- 1. Caniatáu goddefeb i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd i'w galluogi i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Gwynedd am gyfnod hyd at 31 ain Rhagfyr 2024 oni bai y caiff ei ymestyn ymhellach trwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31^{ain} Rhagfyr 2024.**
- 2. Caniatáu goddefeb i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i'w galluogi i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion sy'n ymwneud â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy am gyfnod hyd at 31 Rhagfyr 2024 oni bai y caiff ei ymestyn ymhellach drwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31 Rhagfyr 2024.**

PAPURAU CEFNDIR

Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Caniatáu Goddefebau) (Cymru) 2001

Rheoliadau Llywodraeth Leol (Pwyllgorau Safonau, Ymchwiliadau, Goddefebau ac Atgyfeirio) (Cymru) (Diwygio) 2016

Fforwm Pwyllgorau Safonau Cenedlaethol- Cymru
Dydd Gwener, 30 Mehefin 2023 am 2pm, dros Teams
Rhaglen

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb.
2. Cofnodion y cyfarfod blaenorol 27 Ionawr 2023.
3. Cadeirydd y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus (CSPL), Bwrdd Ymgynghorol Ymchwil, yr Athro Mark Philp, y drefn yn Lloegr a gweithrediad yr argymhellion o Adroddiad Safonau Moesegol Llywodraeth Leol (2019).
4. Michelle Morris - Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru - Y wybodaeth ddiweddaraf.
5. Adlewyrchu ar gydymffurfiaeth gyda'r ddyletswydd ar Arweinwyr Grwpiau i gymryd camau rhesymol i hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad rhagorol gan aelodau'r grŵp, a dyletswydd ar y Pwyllgor Safonau i gyflwyno sylwadau ar gydymffurfiaeth Arweinwyr Grwpiau gyda'r ddyletswydd fel rhan o'r adroddiad blynyddol. - Pob un
6. a) Ystyried cylch gorchwyl y Pwyllgor Safonau i gynorthwyo a chefnogi cynghorau tref a chymuned gyda safonau ymddygiad mewn cyfarfodydd.

Beth a ellir ei wneud i leihau'r lefelau uchel o densiwn gwleidyddol a heriau ar gyfer swyddogion. - Pob un

b) Archwilio ymarferion gorau o ran ymgysylltu â chynghorau tref a chymuned - Pob un.

7. Adnoddau ar gyfer Pwyllgorau Safonau. A oes cyllid digonol ar gyfer y pwyllgorau i ymgymryd â'r gweithgareddau gofynnol. - Pob un

8. Y wybodaeth ddiweddaraf am Adolygiad Penn - Monitro ymatebion i'r ymgynghoriad gan Lywodraeth Cymru. (Dyddiad cau'r ymgynghoriad - 23 Mehefin 2023).

9. Isafswm gwerth ar gyfer rhoddion a lletygarwch - Pob un.

10. Ystyried eitemau ar y rhaglen ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol - Pob un

a. Protocolau penderfyniadau lleol.

b. Cyd-bwyllgorau corfforedig (CJC) a Chyd-bwyllgorau Safonau.

11. Dyddiad y Cyfarfod nesaf - I'w gadarnhau, Ionawr 2024.